

Π.Σ.Ε. Ο.Γ.Α.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΟΓΑ (ΟΠΕΚΑ – ΕΦΚΑ)

Πατησίων 30, 101 70 Αθήνα

Τηλ.: 213.15.19.112, 695.054.24.63

Email: pse.oga@gmail.com

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2026

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων ΟΓΑ (ΟΠΕΚΑ - ΕΦΚΑ) καταγγέλλει την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για τον αποκλεισμό των εκπροσώπων του από τη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, παρά τη σχετική πρόταση που υποβλήθηκε από κοινοβουλευτικές ομάδες (ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, ΚΚΕ), για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με τίτλο: «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, αντί να επιδιώξει τη συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων στον **Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)**, τον βασικό βραχίονα προνοιακής πολιτικής στη χώρα που καλείται να εφαρμόσει ένα από τα σημαντικότερα μέρη του νομοσχεδίου, **επέλεξε να τους εξαιρέσει από τη διαδικασία ακρόασης των Φορέων στη Βουλή**. Την ίδια στιγμή, μετακυλίζει **σχεδόν αποκλειστικά** την ευθύνη υλοποίησης ενός ιδιαίτερα σημαντικού προγράμματος για τα άτομα με αναπηρία **στον ακραία υποστελεχωμένο Οργανισμό**, όπου οι εργαζόμενοι βιώνουν καθημερινά συνθήκες εργασιακής εξουθένωσης.

Πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία»

Η μετάβαση από το παραδοσιακό ιατρικό μοντέλο της αναπηρίας προς ένα δικαιωματικό και κοινωνικό μοντέλο αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εξελίξεις του Διεθνούς Δικαίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Στο πλαίσιο αυτό, η έννοια της ανεξάρτητης διαβίωσης (independent living) αναδείχθηκε ως θεμελιώδης αρχή της σύγχρονης πολιτικής για την αναπηρία και αφορά στο δικαίωμα κάθε ατόμου να επιλέγει τον τρόπο διαβίωσής του, έχοντας πρόσβαση στις αναγκαίες υπηρεσίες υποστήριξης ώστε να συμμετέχει ισότιμα στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή.

Η διεθνής αναγνώριση του δικαιώματος αυτού αποκρυσταλλώθηκε με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία υιοθετήθηκε το 2006 και κυρώθηκε από τη χώρα μας με τον ν. 4074/2012. Ιδιαίτερη σημασία έχει το άρθρο 19 της Σύμβασης, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να ζουν ανεξάρτητα και να εντάσσονται στην κοινότητα, επιβάλλοντας στα συμβαλλόμενα κράτη την υποχρέωση ανάπτυξης κατάλληλων υπηρεσιών υποστήριξης, μεταξύ των οποίων και οι υπηρεσίες προσωπικής βοήθειας. Η εφαρμογή του άρθρου 19 οδήγησε πολλές ευρωπαϊκές χώρες στην ανάπτυξη του θεσμού του Προσωπικού Βοηθού.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία» που θεσπίστηκε στη χώρα μας με τον ν.4837/2021, είναι αξιοσημείωτο ότι η πιλοτική εφαρμογή του έχει ήδη λήξει από τις 30/6/2026.

Για τη μέχρι σήμερα πορεία (πιλοτική) και την επόμενη μέρα («καθολική εφαρμογή») του Προγράμματος, που παρότι παρουσιάζεται ως «νέα μεταρρύθμιση» παραμένει περιορισμένο και υλοποιείται με αργούς ρυθμούς,

**η αταλάντευτη θέση του Συλλόγου Εργαζομένων είναι ότι
η ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία προϋποθέτει
έναν θεσμό καθολικό, σταθερό, επαρκώς χρηματοδοτούμενο και διοικητικά αποτελεσματικό.**

Ειδικότερα...

- Στο σχετικό νομοσχέδιο η εφαρμογή του Προγράμματος συνδέεται με τις «δημοσιονομικές αντοχές», με τα διατιθέμενα ποσά να είναι συγκεκριμένα.
Αποτέλεσμα αυτού είναι:
 - Το πλήθος των Ωφελουμένων να είναι καθορισμένο χωρίς να υπάρχει εικόνα των πραγματικών κοινωνικών αναγκών,
 - να υφίσταται (όπως στο πιλοτικό) το ενδεχόμενο Ωφελούμενοι να ενταχθούν σε λίστες αναμονής &
 - να μην αποσαφηνίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος μετά τη λήξη των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων.
- Το Πρόγραμμα δεν είναι «καθολικό» καθώς περιλαμβάνει:
 - εισοδηματικά κριτήρια, μοριοδότηση των Ωφελουμένων &
 - πρόσθετη αξιολόγηση από «Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης» για την εκτίμηση της ανάγκης, διάρκειας και περιοδικότητας παροχής της εξατομικευμένης προσωπικής βοήθειας.
Η εν λόγω «αξιολόγηση» της λεγόμενης λειτουργικότητας από την Επιτροπή, που θα στελεχώνεται από ιδιώτες, υπάρχει κίνδυνος να λειτουργήσει περιοριστικά για το πλήθος των Ωφελουμένων.
- Το Πρόγραμμα μεταφέρει σημαντικό μέρος της ευθύνης αναζήτησης και διαχείρισης της υποστήριξης στον ίδιο τον Ωφελούμενο και την οικογένειά του, ενώ ταυτόχρονα απαιτεί εξοικείωση με τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων τόσο των Ωφελουμένων όσο και των Προσωπικών Βοηθών.
- Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο σχετικό Μητρώο Προσωπικών Βοηθών είναι χρονοβόρα και γραφειοκρατική και η εργασία αφορά σε αμοιβή με εργόσημο (δηλαδή, χωρίς επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων & Πάσχα), δίχως πλήρη εργασιακά δικαιώματα, με αποτέλεσμα η ανταπόκριση στην απασχόληση με Ωφελούμενους μεγάλου ποσοστού αναπηρίας (άνω του 80%) να είναι ιδιαίτερα περιορισμένη.
** Σημειωτέον ότι τα άτομα με μεγάλο βαθμό αναπηρίας συνιστούν το 50% των Ωφελουμένων.*
- Η αμοιβή του Προσωπικού Βοηθού δεν καταβάλλεται απευθείας στον Ωφελούμενο, ώστε να επιλέγει ο ίδιος στο πλαίσιο της ανεξάρτητης διαβίωσης, με αποτέλεσμα να καταγράφεται έντονη διστακτικότητα ως προς τη σύναψη συμφωνητικού με τρίτο άγνωστο άτομο αφού δεν επιτρέπονται οι συγγενείς Α΄ ή Β΄ βαθμού.
- Απαιτούνται αυστηρότερα πρότυπα εκπαίδευσης και πιστοποίησης των Προσωπικών Βοηθών, συνεχής εποπτεία και αξιολόγηση για καλύτερη προστασία αμφοτέρων (Ωφελουμένων και Προσωπικών Βοηθών).
- Κατά την «καθολική εφαρμογή» του ο ήδη ακραία υποστελεχωμένος ΟΠΕΚΑ αναλαμβάνει το Πρόγραμμα σχεδόν σε απόλυτο βαθμό, χωρίς καμία προηγούμενη πρόβλεψη για περαιτέρω ενίσχυση με ανθρώπινο δυναμικό.
** Η ακραία υποστελέχωση του Οργανισμού αποτυπώνεται στο ίδιο νομοσχέδιο με τη ρύθμιση παραμονής στην υπηρεσία στελεχούς μετά τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του.*

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ

- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις Προνοιακής Πολιτικής με επαρκή κρατική χρηματοδότηση, πλήρη κάλυψη αναγκών και παροχές εξατομικευμένης υποστήριξης, μέσω σταθερών εθνικών πόρων και πολυετούς σχεδιασμού.
- Καθολικά δημόσιες και δωρεάν υπηρεσίες υποστήριξης για τα άτομα με αναπηρία - Άμεση πρόσβασή τους σε υπηρεσίες χωρίς πολύχρονες αναμονές, γραφειοκρατία και πάσης φύσεως αποκλεισμούς.
- Κατοχύρωση του «Προσωπικού Βοηθού» ως υποκειμενικού κοινωνικού δικαιώματος, όχι ως προγράμματος που εξαρτάται από διαθέσιμες πιστώσεις ή πιλοτικές δράσεις - Το Πρόγραμμα να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες του Ωφελουμένου, που θα επανεξετάζονται όταν αυτές μεταβάλλονται.
- Κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για την ένταξη στο Πρόγραμμα και καταβολή του απαιτούμενου ποσού απευθείας στον Ωφελούμενο, ώστε να επιλέγει, να εκπαιδεύει, να αξιολογεί και να τροποποιεί στο πλαίσιο της βασικής αρχής της διεθνούς πρακτικής της ανεξάρτητης διαβίωσης “Nothing About Us Without Us”.
- Θέσπιση εργασιακών δικαιωμάτων των Προσωπικών Βοηθών (συνεχής εκπαίδευση, πιστοποίηση, εποπτεία, επαγγελματική υποστήριξη, πιστοποίηση, αξιοπρεπής αμοιβή, ασφαλείς συνθήκες εργασίας) - Θεσμοθέτηση Χάρτη Δικαιωμάτων του Δικαιούχου Προσωπικού Βοηθού.
- Κατάργηση ή αυστηρός περιορισμός ενδεχόμενων λιστών αναμονής με δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα.
- Δημιουργία ανεξάρτητου μηχανισμού παρακολούθησης, ελέγχου και δημοσιοποίησης στοιχείων (αριθμός Ωφελουμένων, χρόνος αναμονής, αριθμός Προσωπικών Βοηθών, γεωγραφική κατανομή, καταγγελίες, αξιολόγηση ποιότητας) για διαφάνεια και ενίσχυση της δημόσιας λογοδοσίας, με αυστηρό έλεγχο του Προγράμματος σε όλα τα στάδιά του - Ουσιαστική συμμετοχή των οργάνωσης των ατόμων με αναπηρία σε μόνιμη επιτροπή παρακολούθησης του θεσμού.
- Τακτική αξιολόγηση του συστήματος με δείκτες ποιότητας, αποτελεσματικότητας και ικανοποίησης των συμβαλλόμενων μερών.
- Άμεσες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού πλήρων εργασιακών δικαιωμάτων σε όλες τις υπηρεσίες του ΟΠΕΚΑ και πλήρωση όλων των κενών οργανικών θέσεων - Μονιμοποίηση και ένταξη στο δυναμικό του Οργανισμού των εργαζομένων στα Κέντρα Κοινότητας της χώρας - Διεύρυνση του υφιστάμενου Οργανογράμματος για να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στον ρόλο του ως βασικός βραχίονας προνοιακής πολιτικής στη χώρα.

Η ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία προϋποθέτει έναν θεσμό καθολικό, σταθερό, επαρκώς χρηματοδοτούμενο και διοικητικά αποτελεσματικό.

Οι εργαζόμενοι στον ΟΠΕΚΑ στεκόμαστε στο πλευρό των ατόμων με αναπηρία και συνολικά όλων των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

**Το Δ.Σ. του ΠΣΕ ΟΓΑ
(ΟΠΕΚΑ - ΕΦΚΑ)**

